REVIEW

on the thesis "Publicism of the Kazakh poets and writers in independence years" by Gaukhar Aitbekkyzy Zhumabekova, a candidate for PhD at 6D050400 Journalism Department, Al-Farabi Kazakh National University, from Aydemir Okay, Foreign Scientific Advisor, PhD, Professor

In the first section of her work named "Publicism of the Kazakh poets and writers in independence years" the writer of the thesis Gaukhar Zhumabekova examined the scientific foundation of Kazakh journalism in the years of independence, the transition of the intelligent paradigm of Kazakh poets and writers, the past and present of genre texts, the problems of all Turkic solidarity in the idea of "Mangilik Yel". Phd candidate says that Kazakh journalism has moved to a new stage of development for years of independence from the point of view of themes and genre. This section names the successes and shortcomings in the study of contemporary Kazakh publicism. Here you can see the relevance of the doctoral thesis.

The object of the thesis's second section are public writers who raised the social, publicist and public problems in Kazakh newspapers and magazines: the philosophy of the people and the land in the Abish Kekilbayev's works, the relationship between the individual and society in Mukhtar Magauin's musings, the convergence of social problems in Marat Kabanbayev's essays, national psychology in Didakhmet Ashimkhanov's works.

It is a comparative historical method that is used as a guide when analyzing the authors. Reviews of foreign scientists have increased the scientific character of the thesis. For example, reviews are given by V.P. Kirsanov, U.Fierman, L.Krader, A.Girgin, G.Viyler, P.Rutland and others.

The novelty of the work is that the author paid attention to and singled out the features in the essays of every poet and writer: encyclopaedic knowledge and oratory in Abish Kekilbayev's essays, brave criticism of the public shortcomings, deep historical knowledge in Mukhtar Magauin's articles, sarcasm in describing social problems in Marat Kabanbayev's publicistic writing, exposure of some Kazakh character features in Didakhmet Ashimkhanov's works. We see the novelty of the work in the way the writer of the thesis pointed out the formation of new words and phrases in Abish Kekilbayev's publicistic writing, and attracting the attention of the individual self in Mukhtar Magauin's essays.

The third section of thesis considers search and thematic forms of journalism in the years of independence: the life of Kazakh spirituality in Orazbek Sarsenbayev's works, Saken Imanassov's writing: the image of time and contemporary, Yessengali Raushanov's realistic articles: lyrics and mastership, Nurlan Orazalin's public writing. As for Orazbek Sarsenbayev's works, the doctoral candidate speaks about the history of the genre of Risala, that this genre has long been inherent in Kazakh literature. O. Sarsenbayev explained human values from the point of view of Islam in his risalas not only in the framework of

Islam, he linked the opinions of famous world scientists, philosophers, thinkers with the opinion of poets and writers. O. Sarsenbayev's risalas about the direction to the right path and the call of mankind to live right are on the same level with "Kutty bilik" - the work of Zhussup Balassagun.

Saken Imanassov's essay about his pen fellows from the point of view of the genre is valued as a work that has enriched Kazakh journalism. Essays are rich in educational importance. The work says that the beginning of the essay genre does not come from Russia, but only appeared in Russia in the twentieth century. It was proved through the works of scientists that the features of the essay were found in the legends of ancient Kazakh literature. Imanassov's genre features are characterized with the terms of "Self-portrait", "Self-characteristics".

The fact that Yessengali Raushanov's naturalistic essay on the subject of a bird is a valuable work in the Kazakh ornithology is proved by specific examples. The sketch about birds in Kazakh public writing begins with the Shokan Valikhanov's work - "Essays of Dzungaria", and it also says that there are no works found in this genre except for Yessengali Raushanov's essay.

The thesis meets all the requirements of scientific work, the goals and tasks set are fulfilled at a high level. The research has a theoretical and practical importance in the field of journalism.

I give a positive evaluation to Gaukhar Aitbekkyzy Zhumabekova's thesis for a PhD in 6D050400 "Journalism" and recommend it for presentation.

Foreign scientific consultant,
PhD, Professor
Aydemir Okay

Türkiye Cumhuriyeti

Tarih: 14/05/2018
Yev.No: (A)

№ = 7104

T.C.
BAKIRKÖY 4.
NOTERLİĞİ

BAKIRKÖY 4. NOTERİ

ZÜBEYDE
BONCUKCUOĞLU

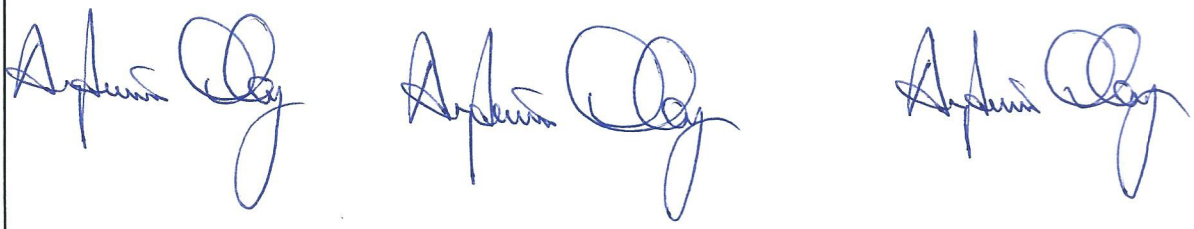
İZZETTİN ÇALIŞLAR CD
.BARBAROS
HAYRETTİN SK.
KALYON AP. N:2/6
BAHÇELİEVLER
BAKIRKÖY / İSTANBUL
Tel:+902125755001
Fax:+902126434038

İMZA BEYANNAMESİ

Türkiye Cumhuriyeti resmi kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişiler ile bankalarla yapacağım her türlü işlemlerde aşağıda örnekleri bulunan imzamı kullanacağımı, imzamın beni her bakımdan sorumlu kılacağını beyan eder, onaylanmasını talep ederim.

AYDEMİR OKAY - 37351830550
Bahçelievler Mah. Saklıvadi Sk. No: 4 / 30 Bahçelievler / İSTANBUL
TEL.0530 565 92 60

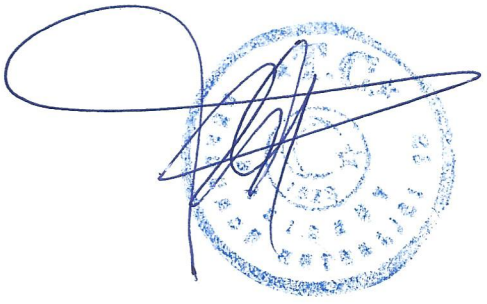
İMZA İMZA İMZA

Bu Onaylama işlem (N.K.90.md.) altındaki imzanın gösterdiği T.C. İçişleri Bakanlığı tarafından verilmiş **03/09/2027** geçerlilik tarihli, **A05C39606** seri numaralı, fotoğraflı Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartına göre , baba adı **Memiş** , ana adı **Mediha** , doğum tarihi **16/12/1968** olan ve halen yukarıdaki adreste bulunduğunu, **okuryazar olduğunu** bildiren **37351830550** T.C. kimlik numaralı **AYDEMİR OKAY** isimli kişiye ait olduğunu noterlikte huzurumda alındığını, onaylarım. **Ondört Mayıs İkibinonsekiz, Pazartesi günü 14/05/2018**

BAKIRKÖY 4. NOTERİ
Zübeyde BONCUKCUOĞLU

Yerine
İmzaya Yetkili Başkatip
Derya ÖZEN

KDV, Harç, Damga Vergisi ve Değerli Kağıt bedeli makbuz karşılığı tahsil edilmiştir.
NB10 A / S Yazı : 1 / 0 Kod: 8.3.1
NBS NO: 201805140340204 - **9060906552**

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті журналистика факультетінің 6D050400 – «Журналистика» мамандығының докторанты Жумабекова Гаухар Айтбеккызының философия PhD докторы дәрежесін алу үшін дайындалған «Қазақ ақын-жазушыларының тәуелсіздік жылдарындағы көсемсөзі» тақырыбындағы диссертация жұмысына шетелдік ғылыми кеңесшісі PhD доктор, профессор Айдемир Окайдың

ПІКІРІ

Диссертант Жумабекова Гаухардың «Қазақ ақын-жазушыларының тәуелсіздік жылдарындағы көсемсөзі» атты диссертациясының бірінші тарауында тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ көсемсөзінің ғылыми іргетасын, қазақ ақын-жазушыларының ой-санасындағы парадигмалар ауысымын, жанрлық мәтіндердің өткені мен бүгінін, «Мәңгілік ел» идеясы мен бүкіл түркілік ынтымақтастық мәселелерін қарастырған. Қазақ көсемсөзі тәуелсіздік алғалы бері тақырыптық, жанрлық тұрғыда жаңа даму жолына түскенін диссертанттың жұмысына қарап біле аламыз. Бұл тарауда қазіргі қазақ көсемсөзінің зерттелуіндегі жетістіктер мен кемшін тұстары атап өтіледі. Диссертацияның көкейтестілігі осыдан көрінеді.

Диссертацияның екінші тарауында қазақ газет-журналдарында әлеуметтік-саяси, қоғамдық мәселелерге қалам тартып, көсемсөзгерлік шеберліктерімен танылған мына авторлардың көсемсөздері зерттеу нысаны болған: Әбіш Кекілбай шығармашылығындағы ел мен жер философиясы, Мұхтар Мағауин толғаныстарындағы тұлға мен қоғам қарым-қатынасы, Марат Қабанбай көсемсөзіндегі әлеуметтік мәселелер тоғысы, Дидахмет Әшімхан туындыгерлігіндегі ұлттық психологизм иірімдері.

Авторларды талдау барысында салыстырмалы-тарихи әдіс басшылыққа алынған. Шетелдік ғалымдар пікірлері де диссертацияның ғылымилығын арттыра түскен. Мысалы, В.П. Кирсанов, У. Фиерман, Л. Крадер, А. Гиргин, Г. Уиллер, П. Ратленд және т.б. диссертацияға қатысты пікірлері келтірілген.

Әр ақын-жазушы көсемсөзіндегі ерекшелікке тоқталған: Әбіш Кекілбай көсемсөзіндегі энциклопедиялық білім мен шешендік, Мұхтар Мағауин мақалаларындағы терең тарихи таным, қоғам кемшіліктерінің батыл сыналуы, Марат Қабанбай көсемсөздеріндегі әлеуметтік мәселелердің сарказммен баяндалуы, Дидахмет Әшімхан көсемсөздерінде қазақтың кейбір мінездерінің әшкереленуі. Әбіш Кекілбай көсемсөзінде өзіндік жаңа сөздер мен сөз тіркестерінің қалыптасқандығына, Мұхтар Мағауиннің көсемсөздегі «меніне» назар аударуынан жұмыстың жаңалығын көреміз.

Диссертацияның үшінші тарауында тәуелсіздік жылдарындағы көсемсөздің тақырыптық және формалық ізденістері қарастырылған: Оразбек Сәрсенбаев рисалаларындағы қазақ руханиятының болмыс-бітімі, Сәкен Иманасов шығармашылығы: заман және замандас бейнесі, Есенғали Раушановтың натуралистік очерктері: сыршылдық пен суреткерлік, Нұрлан

Оразалин көсемсөзі. Оразбек Сәрсенбай рисаласын сөз еткенде рисала жанрының туу тарихына, қазақ әдебиетінде рисала жанрының бұрыннан бар болғандығы, тек басқаша атаумен аталғандығына тоқталады. О.Сәрсенбай рисаласының адамдық құндылықтарды исламдық тұрғыда түсіндіретінін, тек ислам аясында емес, әлемге танымал ғалымдар, ойшылдар, ақын-жазушылар пікірлерімен ұштастырып отыратын ерекшеліктерін ашады. Сәрсенбай рисалалары Жүсіп Баласағұнның «Құтты білік» шығармасымен қоғамды дұрыс жолға бағыттау жағынан бір деңгейде тұратынын, қоғамдағы әр адамды дұрыс өмір сүруге үйретететінін дәлелдейді.

Сәкен Иманасовтың қаламдастары туралы жазылған эсселерін қазақ көркем көсемсөзін жанрлық жағынан байытқан еңбек ретінде бағалайды. Эсселердің танымдық-тәрбиелік маңыздылығы ашылады. Эссе жанрының батыстан бастау алып, Ресейдің өзінде XX ғасырда қолданыста болмағанын, есесіне Ресей көсемсөзінде естелік жанрының кеңінен қолданылғандын сөз етеді. Эссе белгілерінің қазақтың ертедегі жыраулық әдебиетінде кездескендігін ғалымдар еңбектері арқылы дәлелдейді. Иманасов эсселерінің жанрлық ерекшеліктері «автопортрет», «автомінездеме» терминдерімен сарапталады.

Есенғали Раушановтың құстар тақырыбындағы натуралистік очеркінің қазақ орнитологиясына қосылған құнды еңбек екенін нақты мысалдармен дәлелдейді. Қазақ көсемсөзінде құстар туралы очерктің Шоқан Уәлихановтың «Жоңғария очерктерінен» бастау алатынын, қазіргі кезде Есенғали Раушанов очеркінен басқа бұл жанрда жазылған еңбектің жоқтығын айта кетеді.

Диссертация ғылыми еңбекке қойылатын барлық талаптарға сай келеді, алға қойылған мақсат, міндеттер жоғары деңгейде орындалған. Зерттеу жұмысының қазіргі журналистика саласында теориялық және практикалық маңызы бар.

Жумабекова Гаухар Айтбеккызының 6D050400 – «Журналистика» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынған диссертациялық жұмысын оң бағалап, қорғауға жіберілуін ұсынамын.

Шетелдік ғылыми кеңесші,
PhD, профессор
Айдемир Окай

Мөртабан: № -7104

Түркия Республикасы	**Күні:**	14/05/2018
	Тіркеу нөмірі:	(A)

Түркия Республикасы
Бакыркёй
4-нотариалдық кеңсе

Зюбейде Бонджукджуоглу
Бакыркёй 4-кеңсесінің нотариусы

Ул.Иззеттин Чалышлар, Барбарос тұйық көшесі Хайреттин, Кальон үй, № 2/6, Бахчелиэвлер, Бакыркёй/Стамбул
Тел.:+902125755001
Факс: +902126434038

ҚОЛДЫҢ МАҒЛҰМДАМАСЫ

Мен мемлекеттік органдарда және мекемелерде, банктермен, Түркия Республикасының жеке және заңды тұлғаларының алдында жүзеге асыратын кез келген операциялар кезінде үлгілері төменде қойылған өз қолымды пайдаланатындығым туралы, сондай-ақ қол маған барлық жауапкершілікті жүктейтіні туралы мәлімдеймін; оны куәландыруыңызды сұраймын.

АЙДЕМИР ОКАЙ – 37351830550
Бахчелиэвлер орамы, Саклывади көшесі, № 4/30 Бахчелиэвлер/Стамбул
Тел.: 0530 565 92 60

ҚОЛЫ
Қолы

ҚОЛЫ
Қолы

ҚОЛЫ
Қолы

Мен («нотариат туралы» заңның 90-бапының негізінде) төменде келтірілген қол кеңседе менік қатысуыммен қойылғанын және ол АЙДЕМИР ОКАЙ, Түркия Республикасының сәйкестендіру нөмірі 3735183055, есімді адамға тиесілі екенін, ол Түркия Республикасының сәйкестендіру картасына сәйкес, Түркия Республикасының Ішкі Істер Министрлігімен берілген және 03/09/2027 жылға дейін жарамды фотосуретпен, сериясы және нөмірі A05C39606, 16/12/1968 жылы туылғанын, әкесінің аты Мемиш, анасының аты Медиха, және оның сөзінен оқи алатын және жаза білетін, және қазіргі уақытта жоғарыда көрсеткен мекенжайда тұратынын куаландырамын. Екі мың он сегізінші жылдың он төртінші мамыры, дүйсенбі 14/05/2018

Бакыркёй 4-кеңсесінің нотариусы
Зюбейде Бонджукджуоглу
Орнына
Қол қою құқығы бар Бас хатшы
Дерья Озен

Мөр:
Түркия Республикасы
Бакыркёй
Төртінші нотариалдық кеңсесі
Қолы

A-2/1-1

ҚҚС сомасы, қызметтер үшін төлем, елтаңбалық алым және бағалы банк үшін төлем шегеріп алынған, бұл түбіртекте көрсетілген.
NB10 A/S Бланк: 1/0 Код: 8.3.1
NBS No 20180514034024- 9060906552

Мен, Каленова Айгерим Амангельдиевна ИИН № ИИН № 951006450095 (төл құжат № 035190560, Қазақстан Республикасының Ішкі Істер Министрлігінің 17.06.2013 ж., берілген), бұл құжат түпнұсқалығына сәйкестігін және дұрыс аударғандығына қолымды қойып растаймын.

Колы..... Каленова Айгерим Амангельдиевна.....

KALENOVA AIGERIM
ПЕРЕВОДЫ
TRANSLATIONS
АУДАРМАЛАР
КАЛЕНОВА АЙГЕРИМ

«29» қазан 2018 жылы, мен Муталиева Диляра Рашидқызы Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігінің Халыққа көмек және заңгерлік қызмет көрсетуді ұйымдастыру комитеті берген 03.10.205 жылы № 000252 мемлекеттік лицезиясының негізінде әрекет жасаушы Алматы қаласы нотариусы аудармашының Каленова Айгерим Амангельдиеваның қолының түпнұсқалығын куәландырамын. Аудармашының жеке басы анықталды, әрекет қабілеттілігі және өкілеттілігі тексерілді.

Тізілімде № 8195 тіркелді

Өндірілді 1275 теңге

Нотариус

КАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Жекеше нотариус
Частный нотариус
Мутталиева Диляра Рашидовна

Нөмірленген және
Нотариус